

TEMA : UGOVOR O PRODAJI
- POSLOVNO PRAVO -

<http://www.maturskiradovi.net/>

UGOVOR U PRODAJI

- *Pojam, poreklo i pravna svojina*

Ugovor o prodaji je ugovor kojim se jedna ugovorena strana (poverilac) obavezuje da robu koju prodaje preda drugoj ugovorenoj strani (kupcu) tako da ovaj stekne pravo raspolaganja, odnosno pravo svojine, a kupac se obavezuje da prodavcu plati cenu. Ugovorom o prodaju se vrši razmena robe za novac. U Zakonu o obligacionim odnosima iz 1978. godine, kojim je jednostavno regulisan ugovor o prodaji u obligacionim privrednim odnosima, pravi se razlikovanje između prava raspolaganja i prava svojine. Društvena pravna lica u pravnom prometu društvenim sredstavima imaju pravo raspolaganja, a pojedinci i građansko pravna lica u pravnom prometu imaju pravo svojine. Prodavac nekog drugog prava obavezuje se da kupcu pribavi prodato pravo, a kad vršenje tog prava zahteva držanje stvari, da mu preda i stvar.

Ugovor o prodaji, ili kako se uobičajno naziva, vodi poreklo od trampe, a kao takva javlja se sa pojavom novca, koji preuzima ulogu opšteg ekvivalenta. Još u rimskom pravu razlikovala su se dva vida kupoprodaje. Jedan gde se kupoprodaja sadržavala u aktu mancipacije, koji je značio i prenos svojine i priznavanje prodavca da je primio cenu, i drugi vid koji se kasnije razvio, na osnovu koga je kupoprodaja proizvodila samo u obligaciono pravna dejstva, a sam prenos stvari i cene odvijao se posebnim aktom - tradicijom. U savremenim pravima prihvaćeno je drugo rešenje. U strogo planskim privredama sa centralističkim sistemom upravljanja, kupoprodaja je u velikoj meri gubila na značaju. Međutim, sa procesom transformacije državne, odnosno društvene svojine i sa afirmacijom privatne svojine ugovor o prodaji dobija na značaju.

Kupoprodaja je imenovan, neformalan tj. konsensualan ugovor robnog prometa, što znači da je za njegovu punovažnost dovoljno da se ugovorene strane sporazumenu o svim bitnim elementima ugovora. Izuzetno, ugovoru prodaji nepokretnosti mora biti sastavljen u pismenoj formi, a potpisi ugovornih strana moraju biti overeni od strane suda. Takođe, ugovor o prodaji nepokretnih stvari koje društveno - pravna lica stavljaju u pravni promet u okviru svog redovnog poslovanja mora biti zaključen u pismenoj formi. Ugovor o prodaji je dvostranoobavezan i teretan ugovor. On je po pravilu, komutativan ugovor, jer je u trenutku njegovog zaključivanja poznata visina i uzajamni odnos prestacija, ali može biti zaključen i kao aleatoran ugovor, ako to nedvosmisleno proizilazi iz volje ugovorenih strana (npr. prodaja buduće žetve). Ovaj ugovor je uvek samostalne, a ne akcesorne pravne prirode, i uvek je kauzalan, jer je vidljiv osnov pravnog obavezivanja ugovornih strana.

- Bitni elementi ugovora o prodaji

Kod ugovora o prodaji bitan element, oko koga se ugovorene strane moraju sporazumeti, da bi ovaj ugovor zaključen kao ugovor robnog prometa prometa, bio važeći jeste roba. Cena nije bitan element ovog ugovora. Ako ona nije određena niti odredljiva, kupac je dužan da plati cenu koju prodavac redovno naplaćivao u vreme zaključivanja ugovora, a u nedostatku ove, razumnu cenu. Pod razumnom cenom se smatra tekuća cena u vreme zaključivanja ugovora, a ako se ona ne može utvrditi, onda cenu utvrđuje sud, prema okolnostima slučaja.

Roba kao predmet ugovora o prodaji mora biti u prometu. Ako je reč o stvarima koje su u ograničenom pravnom prometu one mogu biti predmetom ugovora o prodaji, ukoliko su ispunjeni zakonom propisani uslovi. U skladu sa našim pravom ugovor o prodaji može da se odnosi na buduću stvar, pod kojom se podrazumeva stvar koja u trenutku zaključivanja ugovora ne postoji već će tek nastati. U skladu sa članom 460 Zakona o obligacionim odnosima, prodaja tuđe stvari obavezuje ugovarača, ali kupac koji nije znao, ili nije morao znati da je stvar tuđa, može ako usled toga ne može ostvariti cilj ugovora, raskinuti ugovor i tražiti nadoknadu štete. Ukoliko prodavac nije imao pravo raspolaganja, odnosno pravo svojine na prodatoj stvari u trenutku zaključenja ugovora, on to pravo može steći u trenutku ispunjenja ugovora, tj. isporuke robe, čime se gore navedeno pravilo može razumeti i opravdati.

U pogledu određivanja robe kao predmeta ugovora, potrebno je da se ugovorene strane dogovore o njenoj vrsti, a da količinu, ukoliko je ne mogu odrediti, učine odredivom. Kod individualnih određenih stvari potreba je, po pravilu, njihov detaljni opis. Kod generičkih stvari količina robe se može učiniti odredivom izrazima "od.....do" ili "cirka", "oko". U pogledu kvaliteta robe, ukoliko ga stranke u ugovoru ne odrede, a prodavcu je poznata namena za koju kupac kupuje robu, tada je dužan da mu isporuči robu odgovarajućeg kvaliteta. Ako prodavcu namena robe nije bila poznata, dužan je isporučiti robu srednje kakvoće.

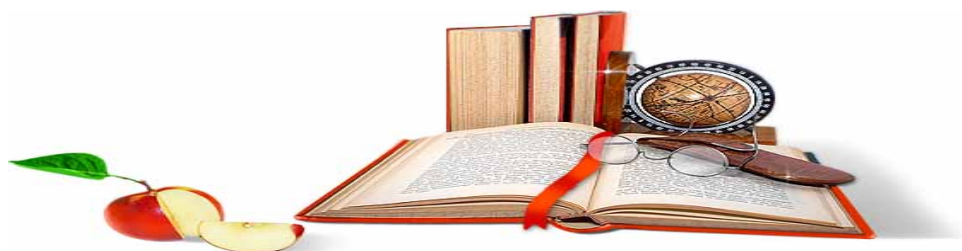
Cena se, kao novčana naknada koju kupac duguje prodavcu za ustupljenu robu, sastoji u novcu. Ukoliko se kao ekvivalent za primljenu robu, uz novac daju i neke stvari, da bi bilo reči o ugovoru o prodaji, neophodno je da vrednost novca bude veća ili bar jednaka vrednosti stvari.

Cena se često ugovara. Obično se utvrđuje u jednom novčanom iznosu li se mogu sporazumno odrediti i elementi na osnovu kojih će se cena opredeliti. Tada kažemo da je cena određiva. Cena može biti i propisana. Ukoliko je ugovorena veća cena od propisane, kupac duguje samo iznos propisane cene. Ako je u ugovoru naznačeno da je kupac dužan da plati tekuću cenu, reč je o ceni utvrđenoj zvaničnom tržišnom evidencijom na tržištu mesta prodavca u vreme kada je trebalo da usledi ispunjenje ugovora. Određivanje cene ugovorene strane mogu prepustiti trećim licima. U skladu sa principom ekvivalencije, cena treba da ispuni i uslov pravičnosti.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI
NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE

DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA maturskiradovi.net@gmail.com